

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Aktualizácia Akčného plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/154>

Materiál v pripomienkovom konaní do 23.04.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na základe úlohy F.1. a F.9. z uznesenia vlády SR č. 705 z 12. decembra 2023.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Vzhľadom na skutočnosť, že Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra je v súčasnosti vo fáze implementácie, a s poukazom na to, že v roku 2023 boli vyhlásené prvé výzvy z Fondu na spravodlivú transformáciu, pričom už došlo aj k schváleniu prvých projektov, cieľom predkladaného materiálu je upraviť Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra tak, aby lepšie reflektoval prechod od plánovacej fázy do implementačnej fázy, a aby jednotlivé časti Akčného plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra reflektovali stav implementácie v jednotlivých prioritných oblastiach.

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom predkladaného materiálu je upraviť Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra tak, aby lepšie reflektoval prechod od plánovacej fázy do implementačnej fázy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k Priorita III.1 Odstraňovanie environmentálnych vplyvov; str. 48

Za tabuľku environmentálnych záťaží navrhujeme doplniť druhú tabuľku environmentálnych vplyvov takto:

Názov environmentálneho vplyvu: Definitívne odkalisko Chalmová Skládka stabilizátu

Obec: Bystičany Zemianske Kostolany, Bystričany

Spoločnosť: ENO ENO

Poznámka (obidve položky): Nie je zaradené do registra enviro záťaží, potrebná rekultivácia a eliminácia negatívnych vplyvov odkaliska na okolie, zabezpečenie dlhodobého monitoringu a údržby odkaliska

Odôvodnenie:

Navrhujeme v tejto časti zmieniť aj environmentálne vplyvy, ktoré nepatria medzi environmentálne záťaž.

2. Zásadná pripomienka k Opatrenie III.1.2 Riešenie environmentálnych vplyvov spôsobených inou činnosťou; str. 50

V rámci navrhovaného opatrenia v časti sledovaný cieľ navrhujeme prvú odrážku vypustiť a zároveň nahradiť dvoma odrážkami takto:

- „Rekultivácia skládok a odkalísk v súvislosti s výrobou energií z hnedého uhlia
- Sanácia environmentálnych záťaží v súvislosti s výrobou energií z hnedého uhlia“.

Odôvodnenie:

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

Je potrebné brať na zreteľ, že nie každý environmentálny vplyv je podľa platnej legislatívy zároveň aj environmentálna záťaž. Pri stanovovaní sledovaných cieľov považujeme za dôležité to rozlišovať.

3. Zásadná pripomienka k Opatrenie III.1.2 Riešenie environmentálnych vplyvov spôsobených inou činnosťou; str. 50

V opatrení navrhujeme v časti zodpovedné orgány a úlohy nahradiť slová „Identifikácia možných zdrojov financovania z Programu Slovensko“ slovami „Identifikácia možných zdrojov financovania z Programu Slovensko pre oboch potenciálnych nositeľov projektov“ a zároveň v časti Identifikácia zdrojov podpory a iné aktivity explicitne uviesť v prvej odrážke, že aj Slovenské elektrárne majú možnosť financovania z Programu Slovensko alebo MoF.

Odôvodnenie:

Elektrárne Nováky vyrábali elektrinu na základe VHZ od roku 2005. Preto považujeme za dôvodné uviesť, že Slovenské elektrárne majú dnes mať možnosť čerpať prostriedky na riešenie environmentálnych vplyvov.

4. Zásadná pripomienka k Priorita III.3 Zlepšovanie životného prostredia; str. 56

Piaty odsek navrhujeme formulovať takto:

„Vyššie spomínané opatrenia môžu byť realizované aj v súvislosti s využitím konverzie environmentálne zaťažených území a areálov, napr. environmentálnym využitím zaplavených území, ktoré vznikli ako dôsledok banskej činnosti, využitím banských vôd, prípadne realizáciou opatrení na zlepšenie životného prostredia v areáloch, v ktorých je realizovaná banská činnosť alebo výroba energií z hnedého uhlia. Cieľ konverzie územia po výrobe elektriny z hnedého uhlia by sa naplnil aj vytvorením centra cirkulárnej ekonomiky (CCE) pre komplexné vyriešenie regionálneho odpadu, ktoré bude kombináciou materiálového a energetického zhodnotenia komunálneho a priemyselného odpadu.“

Odôvodnenie:

V časti zlepšovanie životného prostredia navrhujeme uviesť ako riešenie environmentálnych vplyvov aj vytvorenie centra cirkulárnej ekonomiky pre komplexné vyriešenie regionálneho odpadu.

5. Zásadná pripomienka k Opatrenie III.3.2 Podpora zmapovania a konverzie environmentálne zaťažených území a areálov; str. 58

V opise opatrenia navrhujeme na konci doplniť tieto slová:

„alebo aj vytvorením CCE pre komplexné vyriešenie regionálneho odpadu, ktoré bude kombináciou materiálového a energetického zhodnotenia komunálneho a priemyselného odpadu“.

Odôvodnenie:

V časti zlepšovanie životného prostredia navrhujeme uviesť ako opatrenie podpory zmapovania a konverzie environmentálne zaťažených území a areálov aj vytvorenie centra cirkulárnej ekonomiky pre komplexné vyriešenie regionálneho odpadu.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/154>